

Vergaderjaar 2022–2023

22 054

Wapenexportbeleid

36 045

Situatie in de Oekraïne

Nr. 375

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 november 2022

In vervolg op de vorige update van leveringen van militaire goederen aan Oekraïne (Kamerstukken 22 054 en 36 045, nr. 372, van 13 september 2022), informeer ik u, mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking in bijgaande vertrouwelijke bijlage over de laatste stand van zaken omtrent de levering van militaire goederen aan Oekraïne¹. De bijlage bevat een totaaloverzicht van de tot en met 14 november 2022 door Defensie geleverde goederen. Zoals gebruikelijk zijn lopende trajecten hier niet in meegenomen.

De Oekraïense krijgsmacht heeft de afgelopen week de stad Cherson bevrijd. Mede dankzij de militaire steun van een groot aantal landen is Oekraïne steeds beter in staat zichzelf te verdedigen en de Russische strijdkrachten verder terug te dringen. Het kabinet acht het dan ook onverminderd van belang om bij te blijven dragen aan de Oekraïense zelfverdediging, zeker nu de winter intreedt.

Stand van zaken levering van militaire goederen

Voor deze leveringen is, net als bij de eerdere leveringen, een zorgvuldige, maar gezien de uitzonderlijke omstandigheden versnelde, toetsing aan de EU wapenexportcriteria verricht door de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.² Ook bij eventuele nieuwe leveringen zal deze zorgvuldige en versnelde toetsing plaatsvinden.

Tot en met 14 november 2022 is voor ruim 322 miljoen euro aan materiële steun geleverd. Dit bedrag betreft de boekwaarde van het geleverde

¹ Ter vertrouwelijke inzage gelegd, alleen voor de leden, bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

² De toetsing van specifieke transacties aan de EU wapenexportcriteria kan op verzoek vertrouwelijk worden ingezien.

materieel. In de vorige kamerbrief update leveringen militaire goederen aan Oekraïne (Kamerstuk 22 054 en 36 045, nr. 372 van 13 september 2022) stond de boekwaarde van het geleverde materieel op ruim 222 miljoen euro. Zoals in de vorige update vermeld, wil Defensie het geleverde materieel waar nodig zo spoedig mogelijk aanvullen of vervangen. De totale vervangingswaarde bedroeg op 9 augustus 2022 in totaal 526 miljoen euro. De vervangings- of compensatiewaarde van het recent geleverde materieel wordt nog berekend – in lijn met de gestegen boekwaarde van het geleverde materieel zal ook de totale vervangings- of compensatiewaarde verder stijgen.

De effecten van de al geleverde steun op de gereedheid van de Nederlandse strijdkrachten zijn, gezien de huidige omstandigheden, door Defensie als acceptabel beoordeeld. Het kabinet houdt ook bij toekomstige verzoeken aandacht voor de effecten op de gereedheid, en stelt ook vast dat additionele leveringen uit (operationele) voorraden consequenties kunnen hebben voor de eigen gereedstelling en inzet. De leveringen kunnen er in beperkte mate toe leiden dat de voorziene groei van voorraden minder snel gerealiseerd wordt.

Momenteel is via de Europese Vredesfaciliteit (*European Peace Facility – EPF*) in totaal 3 miljard euro beschikbaar gemaakt voor de levering van militair materieel. Om de EPF-compensatie in goede banen te leiden, werkt de EPF met tranches. De looptijd van de eerste twee tranches, waarvoor in totaal 2 miljard euro beschikbaar was verstrekt op 20 juli jl. De derde tranche loopt nog. Alleen leveringen die, op basis van de meest urgente behoefte van Oekraïne, als prioriteit 1 worden aangemerkt, komen in aanmerking voor compensatie. Tot en met 20 juli 2022 heeft Nederland voor ongeveer 172 miljoen euro gedeclareerd bij de Europese Vredesfaciliteit, waarvan ruim 145,5 miljoen euro is aangemerkt als prioriteit 1. Wanneer het totaal aan prioriteit 1 declaraties van de lidstaten groter is dan het beschikbare budget voor een vastgestelde periode worden de declaraties niet volledig gecompenseerd. Voor leveringen tot en met 20 juli krijgt Nederland ongeveer 62,9 miljoen euro gecompenseerd. Ontvangsten uit de EPF worden vervolgens verrekend met de compensatie vanuit het kabinet. Het kabinet blijft waar mogelijk declaraties indienen bij de EPF. Uw kamer wordt via deze reguliere leveringsbrief op de hoogte gehouden van declaraties en compensatie via de EPF.

Het kabinet blijft zich met bondgenoten inzetten voor (alternatieve) mogelijkheden om voortdurende militaire steun aan Oekraïne te leveren. In mijn brief van 4 november 2022 (Kamerstukken 22 054 en 36 045, nr. 374) heb ik uw Kamer geïnformeerd over een militair steunpakket ter waarde van 120 miljoen euro aan zwaar materieel voor Oekraïne. De eerste militaire goederen uit dit pakket worden nog voor het einde van het jaar aan Oekraïne geleverd. Uw Kamer wordt via de vertrouwelijke bijlage nader geïnformeerd over de onderdelen van het pakket, zodra deze geleverd zijn, conform de reguliere informatievoorziening aangaande leveringen aan Oekraïne. Daarnaast heb ik uw Kamer op 10 november (Kamerstuk 36 045, nr. 121) geïnformeerd over het besluit van het kabinet om deel te nemen aan het «International Fund for Ukraine». Nederland is voornemens om 100 miljoen euro te storten in dit fonds. Het fonds heeft als doel militair materieel voor Oekraïne te financieren, door directe participatie van de (industrie). Deze twee bijdragen zijn een aanvulling op de lopende bilaterale leveringen. Daarnaast levert Nederland een militaire bijdrage aan de doorlopende basisgevechtstraining aan Oekraïense strijdkrachten in het Verenigd Koninkrijk in operatie Interflex. Nederland zal ook met enkele stafofficieren bijdragen aan de EUMAM-missie. Het kabinet onderzoekt nog welke trainingen Nederland via EUMAM kan verzorgen. Zo kan de ontmijningstraining die Nederland in de afgelopen

periode samen met Duitsland heeft gegeven aan Oekraïense militairen mogelijk onder de EU-missie worden voortgezet. Middels voorgenoemde initiatieven geeft het kabinet op duurzame wijze invulling aan de motie van het lid Sjoerdsma c.s. (Kamerstuk 21 501-02, nr. 2499). Hiermee wordt ook tegemoet gekomen aan de toezegging van de Minister van Buitenlandse Zaken tijdens het commissiedebat RBZ van 13 oktober 2022 om de Kamer te informeren over de lange-termijn bilaterale militaire steun aan Oekraïne.

De Minister van Defensie,
K.H. Ollongren